

2016/0205(NLE)

6.12.2016

ПРОЕКТОСТАНОВИЩЕ

на комисията по околна среда, общественото здраве и безопасност на храните

на вниманието на комисията по международна търговия

относно проекта на решение за сключване на Всеобхватното икономическо и търговско споразумение (ВИТС) между Канада, от една страна, и Европейския съюз и неговите държави членки, от друга страна (10975/2016 – С8-0438/2016 – 2016/0205(NLE))

Докладчик по становище: Барт Стас

PA_Leg_Consent

КРАТКА ОБОСНОВКА

ВИТС е икономическо споразумение. Въпреки че за определени сектори то ще доведе до икономически ползи, други участници (като например малките и средните предприятия) може и да пострадат от него поради неограничена конкуренция от страна на големи многонационални компании, включително стопански субекти, регистрирани в Канада. По отношение на работните места някои проучвания прогнозираат лекото им увеличаване заради ВИТС. Други показват спад за ЕС, както и проблеми с ефекта от преразпределението в полза на собствениците на капитал. Следователно, що се отнася само до икономическите и трудовите основания, решението далеч не е ясно. Здравеопазването и въпросите на околната среда биха могли да наклонят везните.

ЕС и Канада имат много различни гледни точки по отношение на здравеопазването и въпросите на околната среда, безопасността на храните и хуманното отношение към животните. Канада е предприела правни действия за оспорване на законите на ЕС и на държавите членки в рамките на СТО (спорове относно ГМО и забраната на хормони в говеждото месо, на тюленови продукти и дори на азбест). Канада има дългогодишна история на фундаментално противопоставяне на REACH, както и на законодателството на ЕС относно пестицидите, и спечели срещу законодателството на САЩ за етикетирание на страната на произход (COOL) в рамките на СТО. Поради търговския натиск Комисията продължава да разрешава ГМО, въпреки широко разпространената опозиция в ЕС.

Основната цел на ВИТС е премахването на пречките пред търговията. Тъй като митата между ЕС и Канада са относително ниски, ВИТС засяга преди всичко нетарифните ограничения, т.е. различаващите се закони и стандарти в областта на защитата на здравето и околната среда и на безопасността на храните. Комисията вече жертва някои такива стандарти, за да удовлетвори търговските интереси, наред с другото, и на Канада. Тя подкопа директивата на ЕС за качеството на горивата, за да позволи на Канада износ на гориво от мръсни нефтоносни пясъци, а сега дори предлага да се променят неправомерно разпоредби в закона за пестицидите относно веществата, нарушаващи функциите на ендокринната система. Комисията действаше в интерес на канадски компании, като се въздържа да забрани цианида в минните технологии, въпреки че ЕП призова за забрана, и като наскоро разреши използването на канцерогенни вещества в боите (оловни хромати), въпреки че дружествата от ЕС използват по-безопасни алтернативи.

Официално споразумение, чиято основна цел е да се премахнат пречките пред търговията, със сигурност ще влоши нещата – независимо от всякакви твърдения на хартия по отношение на правото на регулиране. Това се утежнява допълнително от предоставянето на права на инвеститорите да съдят държави – докато ангажиментите в областта на екологичните стандарти остават неприложими.

Становището на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните относно ТПТИ от 16 април 2015 г. предоставя отличен показател за оценка на ВИТС. Няма причина в едно търговско споразумение по отношение на Канада да се заеме различна позиция от тази към САЩ.

ВИТС преминава следните червени линии от становището на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (параграфи 2, 5, 7, 9, 14 и 17):

- принципът на предпазвателните мерки не е отразен – вместо това предпазната мярка е обусловена от позоваване на международни споразумения, нито едно от които не включва този принцип,
- регулаторното сътрудничество – макар да е доброволно – не се ограничава само до ясно определени секторни области, в които САЩ и ЕС имат сходни нива на защита, или в които може да се очаква повишена хармонизация, а е всеобхватно,
- съдържа разпоредби относно
 - o общественото здравеопазване – разпоредби, които фактически ограничават свободата на правителствата да вземат политически решения,
 - o ГМО – разпоредби, които при това са предназначени да подкопаят законите на ЕС относно ГМО, тяхното прилагане и бъдещо развитие,
- включва сътрудничество по отношение на химикалите – като по този начин въвлеча един от най-силните противници на REACH и неговото прилагане,
- включва обществени и социални услуги, които са обект на негативен списък,
- не съдържа обвързващи разпоредби относно хуманното отношение към животните – вместо това насърчава увеличаване на търговията без каквито и да било подходящи гаранции за защита на животните,
- включва съдебна система в областта на инвестициите (ССИ), механизъм за уреждане на спорове, който предоставя на чуждестранните инвеститори паралелна юрисдикция да предприемат съдебни действия срещу държавите, като по този начин фундаментално се подкопават суверенните права на ЕС и неговите държави членки.

С прилагането на ВИТС се рискува накърняване, наред с другото, на следните стандарти, които комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните счита за основни (вж. параграф 8):

- неодобрение на активни вещества и максимално допустими граници на остатъчни вещества от пестициди в ЕС,
- регулаторни мерки по отношение на веществата, нарушаващи функциите на ендокринната система,
- интегриран подход на ЕС към безопасността на храните,
- постигане на целите на ЕС в областта на климата и енергетиката.

Противно на исканията на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (вж. параграф 10), ВИТС:

- само частично защитава географските означения,
- не съдържа разпоредби относно намаляване на използването на антибиотици в животновъдството,
- не прави нищо, за да приложи спогодбите на ИКЕ на ООН от 1958 г. и 1998 г. относно автомобилите,
не насърчава възобновяемите източници на енергия,

- използва негативни списъци по отношение на правото на регулиране в сектор енергетика.

В заключение, правата на ЕП да бъде напълно информиран по време на всички етапи на едно международно споразумение все още не са установени и не е ясно дали и какви права на контрол има ЕП по отношение на решенията на Съвместния комитет на ВИС като такъв, или да приема обвързващи тълкувания, или промени в протоколите или приложенията (например по отношение на разпоредбите относно еквивалентността в контекста на санитарните и фитосанитарните мерки).

Комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните призовава комисията по международна търговия, в качеството си на водеща комисия, да препоръча на Парламента да откаже да даде своето одобрение за проекта на решение на Съвета за сключване на Всеобхватното икономическо и търговско споразумение (ВИС) между Канада, от една страна, и Европейския съюз и неговите държави членки, от друга страна.